

Amateurtuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht

secretaris@depioniers.nl

www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

In dit nummer o.a.

Van het bestuur	2
Missie en visie	2
Het schouwen een beetje op de schop	3
De mol	3
Appelbomen, erfgoed van de Pioniers	4
Buurman weet alles	5
Verbouwen en verfraaien	6
Het nieuwe menu	7
Tip van de maand	7
Soep van Martine	7
Wat doet deze Pionier?	7
Waar zijn de nachtvlinders?	8

KOM JE OOK?

Agenda

90 jaar Pioniers

ALV + opening kantine

18 mei, 14.00u

GroenmoetjeDoen!-dag

15 juni 11.00-16.00

Vlindernacht

22 augustus

Piofeest- voor iedereen!!!

September (datum volgt)



Alle nieuwsbrieven zijn te lezen op de website van de Pioniers. zie: www.depioniers.nl

Van de redactie

Wat een kabaal in de sloot! Eenden racen achter elkaar aan en bijten elkaar in de staart. Gefladder, gesnater. Is dat nou lente?

Lente is voor mij rustig broeden op een nestje eieren, de belofte van nieuwe knoppen. Kwetsbaar jong leven, stekjes die verzorgd moeten worden. Bloesem die alle kanten op waait. Maar niet dat lawaai in de sloot, een vechtpartij op het water tussen twee mannetjeseenden.

Wij mensen doen dat gelukkig niet zo. Wij zitten positief en constructief bij elkaar rond de tafel om onze vereniging sterker te maken in de samenwerking en de opbouw. Er wordt goed samengewerkt bij de Pioniers en meestal zijn we hartstikke lief tegen elkaar. "Wie helpt jou hier eigenlijk bij? Zal ik dat doen?" vroeg iemand aan een hardwerkende Pionier. Zo positief!

"Vroeger was alles beter," wordt er vaak gezegd. "Toen waren er nog handwerklieden op de tuin die alles zelf deden, nu heb je alleen maar intellectuelen." Is dat wel zo? Moet je zien hoeveel handige handen er uit de mouwen werden gestoken bij de verbouwing. 90 jaar zijn we al een vereni-

ging! 90 jaar Pioniers! Dat vieren we het hele jaar met activiteiten. Daarom komt de wethouder op 15 juni om 11 uur de jaarlijkse GroenmoetjeDoen!-dag bij ons openen. En hebben we in september een gezellig feest voor iedereen. Dus laat horen wat jij graag wil doen, eten of meemaken op ons eigen feestje (mail naar secretaris@depioniers.nl).

Verder in de nieuwsbrief. We verdiepen ons in een missie en visie, wat dan weer effect heeft op het schouwen. Er wordt nagedacht over duurzaamheid en hergebruik. Dit keer een interview met de verbouwers en verfraaiers van het verenigingsgebouw. We staan stil bij de mol en als boom van de maand hebben we de appelboom. Heb je al soep gegeten in de vernieuwde kantine. Dit keer een recept van Martine.

Evelien Pullens



Van het bestuur

In ons tuinenpark draait alles om de mensen die er samen aan bouwen – onze leden! Jullie vormen de kern van de vereniging, en daarom willen we jullie stem nog beter laten doorklinken in hoe we dingen aanpakken.

We zijn gestart met inspraakmomenten, waarin we samen nadenken over belangrijke thema's. De eerste sessie over onze missie

en visie was een mooi begin. Veel waardevolle ideeën en suggesties kwamen naar voren. De uitkomsten daarvan delen we graag tijdens de eerstvolgende ALV. Daarnaast wil het bestuur nóg beter bereikbaar zijn. Daarom is voortaan minimaal één bestuurslid aanwezig tijdens het verenigingswerk voor een vraag, een idee of gewoon een praatje.

Door vaker met elkaar in gesprek te gaan, hopen we onduidelijkheden en discussies via e-mail of tijdens de ALV te verminderen. Want samen maken we het tuinenpark nóg mooier – met ruimte voor ieders stem.

Caroline Provily, namens het bestuur

Missie en visie

We zitten met zo'n 10 mensen rondom de tafel in de serre voor de tweede bijeenkomst over missie en visie. Emiel en Caroline van het bestuur hebben al een mooi stuk geschreven, waar iedereen enthousiast over is.

Het kompas van ons tuinenpark

"Een visie is een kompas," vertelt Emiel. "Het geeft richting, zorgt voor samenhang en maakt het makkelijker om beslissingen te nemen. Dit doen we niet alleen voor onze leden, maar ook om zichtbaar te zijn voor de buurt en de gemeente. De visie geeft weer waar we als Pioniers voor staan."

In het ledenoverleg van deze middag komen al meteen hele goede ideeën op tafel. Maar deze praktische plannen horen niet thuis bij deze bijeenkomst over missie en visie. Die komen later aan bod, want dan gaat het over: Hoe gaan we dat dan met elkaar doen. "Er moet toch iemand handhaven," brengt een van de leden op tafel. "Wat doe je met leden die niet aangesloten zijn." Daarom heeft de vereniging deze missie en visie zo nodig: het is een duidelijk uitgangspunt om in gesprek te gaan met mensen die een

andere richting kiezen bij het tuinieren of verenigen. Dat ligt niet alleen bij het bestuur maar bij alle leden. Als we maar samen weten wat we willen. Caroline geeft ook aan dat ze uitgebreide discussies tijdens de ALV wil verminderen door vaker ledenoverleggen zoals deze te houden, dan kunnen we terugverwijzen naar wat daarin met elkaar is afgesproken. In het ledenoverleg is meer tijd en rust om elkaar aan te horen, dan in een ALV waar vaak veel besloten moet worden.

Verenigen

Er wordt gesproken van een open bestuur in het voorbereidende stuk tekst. Wat wordt daar mee bedoeld? "Wij willen meer verantwoordelijkheid bij de commissies leggen," vertelt Emiel. "Niet het bestuur is verantwoordelijk voor de ons tuinenpark, maar wij allemaal!"

In het gesprek werd 'vertrouwen in elkaar'

genoemd als belangrijk punt voor de visie. "Hoe krijg of hoe geef je vertrouwen?" Door elkaar te leren kennen en met elkaar te praten werd gezegd. En door een duidelijk kader te hebben. Vanaf nu gaan we in het ledenoverleg met elkaar praten hoe we de vereniging het best vormgeven, vanuit de visie en missie die nu vastgelegd wordt. Het gaat om de gezamenlijkheid, samen dingen tot stand brengen.

Wat is bij het verbouwen van de kantine goed gelukt. Er kwamen veel mensen iets bijdragen in een enorm positieve sfeer. Je bouwt aan iets met elkaar. Dat geeft het gevoel bij de vereniging te horen en samen iets voor elkaar te krijgen. Maar ook de lichtjestocht – met al die chocola – was een razend succes! En de PioTuincafé's en ... noem maar op. Straks meer Jubileumactiviteiten waar veel mensen onze missie en visie gaan uitdragen.



De mol

De mol is een mooi beestje met een prachtige zwart-grijze glanzende vacht, lief snuitje, flinke graafklauwen en piepkleine oogjes. En haar lijfje? Lekker mollig.

De mol eet ondermeer naaktslakken, wat heel fijn is. Daarom heb ik vorig jaar geen biervallen hoeven plaatsen (te veel gedoe), of gifkorrels hoeven strooien (nooit gedaan), of andere methoden hoeven toepassen (waaronder nog kwaadaardiger) en was er, op sommige kleine aanplant na, nauwelijks slakkenvraat te bespeuren, en een beetje slakkenvraat is trouwens helemaal niet erg.

Voor degenen die niet houden van woelmuizen is het misschien fijn te weten dat mollen hele woelmuizennesten kunnen opruimen – maar dat vind ik dan weer niet zo leuk om te horen. En de mol, zeer behulpzaam dus bij het tuinieren, doet meer.

“Hallo, ik ben een mol en vandaag doe ik mijn spreekbeurt over de langpootmug.” Zo begint een van de heerlijke verhalen in *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda* van Bibi Dumon Tak en Annemarie van Haeringen.

Lees het en je zult zien dat je een mol beter niet kunt vangen, als je een mooi grasveldje wilt. Want de mol eet ook emelten, de nazaten van de langpootmug, die ervoor zorgen dat een grasveld vergeelt. De molshopen, als die er al zijn, trap je makkelijk plat – en intussen heeft de mol voor de noodzakelijke beluchting gezorgd – maar zie maar eens van een vergeeld grasveld af te komen! Een mooi grasveldje heb ik dus. Ik kreeg er zelfs complimenten voor van de schouwcommissie.

Dus, lieve mensen, als je meer wilt weten over dieren en natuur en verscheidenheid aan invalshoeken, lees het boek voor de 7-12 jarigen en ouder, of lees het voor. De regenworm vertelt over de anaconda, de mol over de langpootmug, de vos over ganzen, zelfs een brulaap over de eenhoorn en een gilamonster over de blauwe draak – een kleine selectie van een scala aan dieren. (Er blijkt ook een podcast te zijn, een prima middel om kinderen tijdens een lange autorit te vermaken, maar dat terzijde.) En laten we blij zijn met al die dieren die ons helpen, die het tuinieren juist zo aangenaam maken, zoals ook de egel (die, net als de mol, naaktslakken eet), de eekhoorn, de vogels, de wormen, de bijen, de mieren en wat al niet meer. En o ja, als je tuin een gezonde bodem heeft, heeft die ook veel wormen en hoeft een mol maar één of twee gangen te graven – bij mij doet zij dat meestal in de border – om aan haar kostje te komen.

Judith Schuil

BOEK: VANDAAG HOUD IK MIJN SPREEKBEURT OVER DE ANACONDA:
[HTTPS://WWW.SINGELUITGEVERIJEN.NL/QUERIDO/BOEK/VANDAAG-HOUD-IK-MIJN-SPREEKBEURT-OVER-DE-ANACONDA/](https://www.singeluitgeverijen.nl/querido/boek/vandaag-houd-ik-mijn-spreekbeurt-over-de-anaconda/)

Het schouwen een beetje ‘op de schop’

Ieder jaar wordt elke tuin geschouwd. Zo hebben we het met elkaar afgesproken: de vereniging heeft dit in het huishoudelijk reglement vastgelegd en de schouwers kijken hoe iedereen in de tuin bezig is. Dit jaar kijken we met frisse ogen. Ook het formulier ziet er anders uit.

Waarom doen we dit?

In de regels van de vereniging staat wat je als tuinder wel en niet mag doen. Uitgangspunten die soms best streng en zakelijk overkomen, hoewel we het toch ooit met elkaar hebben afgesproken met de toenmalige visie als uitgangspunt. Daarnaast is er ook een beheerplan. Dit plan vind je op onze website en geeft meer informatie over hoe je op een fijne manier kunt tuinieren, samen met anderen en met aandacht voor de natuur. Het is wat vriendelijker en moderner dan het huishoudelijk reglement. Bijvoorbeeld: hoe kunnen we ervoor zorgen dat de natuur in ons park gezond blijft?

Wat zijn nieuwe aandachtspunten bij het schouwen?

Vanaf nu letten we bij het schouwen op drie dingen:

• Zichtbaarheid

Heb je een tuin bij de vereniging dan ziet die er verzorgd uit. Dus geen hele stukken waar je niets meer van je tuin ziet, of waar alles helemaal is dichtgegroeid. Je tuin is open en uitnodigend.

• Gebruik

Je tuin heb je om deze te gebruiken. Dat betekent: regelmatig aanwezig zijn, onderhoud doen, en zorgen dat het geen opslagplek of rommelhoek wordt.

• Respect voor de natuur

Het is belangrijk dat je tuin bijdraagt aan de natuur in ons park. Dat betekent bijvoorbeeld:

- dat er plek is voor vogels, vlinders, insecten en kleine dieren;
- dat er afwisseling is in planten;
- dat er wat wildere hoekjes zijn waar dieren kunnen schuilen.

Waarom is dit belangrijk?

Ons hele park is een belangrijke plek in de natuur aan de rand van Utrecht. Er leven hier ontzettend veel verschillende planten en dieren. Jouw tuin is daar een stukje van. Daarom is er samen met leden én een natuurexpert goed gekeken hoe we dat kunnen doen. De schouwers willen de regels én het idee achter de tuinvereniging – samen tuinieren met respect voor elkaar én de natuur – combineren in de nieuwe manier van schouwen.

VRAGEN? MAIL NAAR [SCHOUW@DEPIONIERS.NL](mailto:schouw@depioniers.nl)
 HET BEHEERPLAN VIND JE HIER

Boom van de maand: **Appelbomen, erfgoed van de Pioniers**



Fruitbomen zijn onmiskenbaar verbonden aan tuinenparken. Ze hebben een bijzondere verschijningsvorm, een korte maar rijke bloei in april en geven ook nog eens fruit. Op De Pioniers staan vooral appelbomen als fruitboom. Tel je alleen de bomen met een diameter van meer dan 15 cm dan kom je op ongeveer 40, maar met de kleintjes erbij zit je al gauw rond de 100.

Er staan nog enkele krasse knarren van 70 jaar die tijdens de aanleg in 1960 werden geschonken door de gemeente. Vooraan in iedere tuin kwam een appelboom op precies 1,5 meter van het pad. Dat gaf het effect van een fruitlaan. Ook achterin, naast het huisje, stond in iedere tuin een aantal fruitbomen, vaak peer of pruim. Een goede zaak om onze oude van dagen overeind te houden. En om de fruitlanen van weleer in ere te herstellen.

Wilde appels

De appel is oorspronkelijk inheems en later gecultiveerd. Hier in de lage landen leerden we dat van de Romeinen. De wilde appel (*Malus sylvestris*) is heel zeldzaam en zelfs ernstig bedreigd. Hij is nog te vinden in bosranden van rijkere bossen in het Rijk van Nijmegen, het gebied van de Drentse Aa en rond Winterswijk. Vaak zie je in bosranden en duinen compacte appelboompjes. Dat zijn geen wilde appels, maar boompjes die gegroeid zijn uit weggegooide klokhuizen. De wilde appel heeft kleine, groene en harde appeltjes die wrang smaken. De appel is, evenals de peer, lid van de rozenfamilie. Ook de lijsterbes, meidoorn, kweeper en mispel zijn naaste verwanten. En wat denk je van de aardbei? Allemaal rozen! Opvallende overeenkomst zijn de vijftallige bloemen

(vijf kroonblaadjes) en de vruchten die vrijwel allemaal eetbaar zijn.

Snoei

Appel- en perenbomen worden jaarlijks gesnoeid. Maar waarom eigenlijk? De belangrijkste reden is om evenwicht tussen groei en vruchtontwikkeling te krijgen. Je wilt graag mooie, grote vruchten. Een open kroon zorgt voor licht op de vruchten waardoor ze smaakvoller worden. Ook is een open kroon minder stormgevoelig; de wind blaast er doorheen. En meer lucht en licht zorgt voor een kleinere infectiekans. De boom blijft vitaal. Een gezonde appelboom kan 150 jaar worden!



200 appelrassen in Nederland

Vermoedelijk al in de late bronstijd is men appels gaan kweken en kruisen en gaan enten op een sterke onderstam. Daaraan danken we een groot aantal rassen. In Nederland zijn er meer dan 200 bekend. Een grote en groeiende collectie is te vinden in de Fruithof in Frederiksoord. Op de Pioniers zijn de oudste bomen vaak Glory van Holland, Jonagold, Yellow en Groninger Kroon. In de hoogtijdagen van de fruitteelt, rond 190, telde Nederland ongeveer 100.000 hectare boomgaarden. Fruitteelt werd in korte tijd een interessante bron van inkomsten nadat door toenemende concurrentie vanuit het buitenland de graanteelt in Nederland verliesgevend werd. Na 1945 werden hoogstamboomgaarden vervangen door laagstam, die productiever waren en waar plukken minder arbeidsintensief was. Vanaf 1970 verdween nog meer hoogstam door Europese rooibsubsidies, want er was een fruitoverschot. En daarmee verdwenen ook veel oude rassen. De weinige hoogstamboomgaarden die er nog zijn (2.000 hectare) kun je beschouwen als erfgoed, museumstukjes. Op de Pioniers kun je tijdens de bloei in april nog een beetje daarvan ervaren.

Paul van Kan

Buurman weet alles



He Buurman,

Ik zie u nooit meer met de bruine bak naar de Sarteweg lopen op zondag? U hebt toch ook wel tuinafval?

Buurvrouw

Dag buurvrouw,

Heeft u niet gezien dat ik een grote compostbak heb gemaakt. Al het tuinafval gaat op de hoop. Ik heb er een stuk over geschreven. Lees maar. Die hoeveelheid GFTbakken die elke zondag en maandag aan de Sarteweg gezet worden! Zonde, daar zit veel natuurlijk materiaal wat het heel goed doet op de composthoop. Aangezien we het predicaat Natuurlijk Tuinieren dragen, is het belangrijk om circulair te zijn. Composteren maakt van afval prachtig bemestingsmateriaal, het zwarte goud.



Hoe maak je een composthoop?

Het is echt heel simpel: gooi organisch materiaal op een hoop. Bouw de composthoop op in lagen: houtig materiaal – groen tuinafval – mest en/of keukenafval – tuinafval dat al is ingedroogd. Niet per se in deze volgorde. De lagen zijn zo'n 20 tot 30 cm hoog, behalve de houtlaag die hooguit een paar centimeter dik is. Het houtig materiaal (twijgen, opgedroogde stengels van bijvoorbeeld de kaardenbol) klein knippen. Dat is een Zen-karweitje, maar je zou het ook met de hakselaar van de vereniging kunnen doen, even vragen op zaterdag in de winkel. Eigenlijk is er maar één beperking: gooi er geen takken op.

Wat wel of niet op de composthoop?

Al het organisch materiaal kan op de composthoop. Hardnekkige 'verwortelaars' als zevenblad of Japanse duizendknoop beter

afvoeren, het beste dit te doen in plastic zak voor huisvuil. Klimop (hedera) en hulst kunnen weer wel gecomposteerd worden. Opletten voor tomaat- en aardappelplanten. Beter bij het restafval doen om het risico op (verspreiding van) fytoftora te verkleinen. Kookresten rotten in plaats van verteren, dus beter van niet op de composthoop. Gras blijft als plakaten in de hoop zitten. Beter op je grasveld laten liggen of gebruiken als bodembedekking op je bedden. Heermoes gooi je als mulch in de bedden, want het bevat het mineraal kiezel wat voedzaam is voor andere planten.

Hoe lang duurt het?

Een composthoop bouw je in het begin van het teeltseizoen op en aan het eind van het seizoen zet je hem om in de bak ernaast. Het volgende seizoen heb je prima com-

post. Wormen, mieren, zelfs slakken: het zijn nuttige hulpen tijdens het verteringsproces. En ja, af en toe krijgt je hoop bezoek van kikkers, padden of muizen. Lekker warme plek immers.

Verenigingshoop?

Een grote composthoop – denk aan een paar meter lang en breed en minstens anderhalve meter hoog – doet het beter. Dat komt doordat daar de temperatuur kan stijgen tot zo'n 60 graden, waardoor het verteringsproces sneller gaat en zaden hun kiemkracht verliezen.

Misschien toch eens een idee om aan te pakken binnen de vereniging? Wie wil dit oppakken? Meld je via het secretariaat van de Pioniers: secretaris@depioniers.nl

Verbouwen en verfraaien

Hebben jullie gezien hoe hard er gewerkt werd in de kantine afgelopen maanden? Renz en Jos gingen elke zaterdag met hulp van wel 10 handige Pioniers aan de slag. Yol en Bibi vormden de verfraaiingscommissie en hebben de inrichting voor hun rekening genomen. Het is zaterdag. Iedereen is druk - een schroefje hier, een schroefje daar – wat maakt de boormachine veel lawaai - Hoe werkt de nieuwe vaatwasser? Ondertussen wordt er soep gekookt en de takkenhoop opgebouwd. Iedereen doet wat. Ik probeer de verbouwers en verfraaiers te interviewen.



Onverwachte talenten

"Ik vond het hartstikke leuk om te doen," vertelt Renz. "Nu is het bijna klaar. Alleen nog wat afwerking." Jos is ook heel tevreden. "Alles is goed gelukt." Hij vindt het erg fijn dat er zoveel mensen kwamen meewerken. "Daar zaten onverwachte talenten tussen." Hebben jullie bijvoorbeeld het geweldige timmerwerk gezien van alle kasten en planken. "Ik ben het meest trots op het plafond," vertelt Renz. Het waren latten met daaroverheen een doek gespannen, wat aan het verpulveren was, zodat er zwarte stof in je koffie dwarrelde. Dat hebben we er allemaal afgesloopt. Kijk maar naar boven hoe mooi het is geworden." Die latjes zijn niet weggegooid. "Ze zijn gebruikt voor plankjes en de stellingkast. Er is zoveel hergebruikt," vertelt Jos. "Het blad van de bar komt van 'De Tafelboom' en is afkomstig van een eik uit Utrecht. Ook de meubels, alles is tweedehands, duurzaam dus."

Duurzaam

"Wat je niet kan zien, maar wel belangrijk is," vertelt Jos "De elektriciteit is nu helemaal veilig. Er kan niet zo gemakkelijk meer brand ontstaan. Ook zijn alle sloten vervangen ter preventie voor inbraak. De serre is geïsoleerd en kan apart verwarmd worden. Handig voor vergaderingen. En duurzaam." Ik neem een kijkje in de keuken. Wat ziet dat er gezellig uit. Jos vertelt ook nog dat er minder water op het dak zal blijven staan omdat de afvoer nu aangesloten is. "Alles is ook opnieuw geschilderd en is zorgvuldig afgewerkt. Dat geeft een frisse uitstraling."

Wie helpt jou daar eigenlijk bij?

Yol en Bibi zitten stralend naast elkaar als ik ze even kan losrukken uit al het werk wat gedaan moet worden. "We hebben een uitstekende samenwerking," vertelt Bibi "Ik heb nog nooit zo snel keuzes kunnen maken met iemand." Bibi was al langer bezig met plannen voor de inrichting en daarover in overleg met het bestuur, maar door de verbouwing kwamen haar plannen in een stroomversnelling. "Wie

helpt jou daar eigenlijk bij?" vroeg Yol op een ochtend aan Bibi. "Nu zijn we 3 maanden verder en heel tevreden met alles wat we samen voor elkaar hebben gekregen."

Vintage

De inrichting is gebaseerd op de jaren 60, de tijd dat het verenigingsgebouw gebouwd werd, vintage dus! En op Liefde voor de natuur. "De kleur van de marmoleum vloer is salie, we zetten overal planten neer om de natuur ook naar binnen te halen. Daarmee hopen we dat meer mensen zich aangetrokken voelen om hier te komen zitten en ook wellicht te komen werken."

Alles gratis of tweedehands

Yol en Bibi gingen regelmatig op stap om tweedehands meubilair op de kop te tikken. Naar Culemborg voor tweedehands horecameubilair en naar www.opwaards.nl in Hilversum. "Alleen de gordijnen zijn nieuw, van de Hema. Maar wel gratis op maat gemaakt!" Bijna alles dus circulair en hergebruikt. Onze oude tafels zijn naar het centrum voor autisme en onze stoelen staan nu in Ghana! "We hebben ook de loods schoongemaakt," vertelt Yol. "En daar kwamen we, net als in het winkeltje, van alles tegen. Een kast uit het winkeltje, staat nu in de serre. Het oude barblad ligt er bovenop."

Ruimte

"Door ons enthousiasme over weggeven en weer nieuwe spullen vinden, is de weggeefwinkel in het winkeltje ontstaan." Er loopt iemand langs, ze spreekt ons aan. "Ik heb nog oude kuipstoeltjes. Hebben jullie daar belangstelling voor?" Zo gaat dat dus. Het idee is dat de kantine leger is dan voorheen, zodat de ruimte multifunctioneler gebruikt kan worden. Kijk maar eens in de kast naast de kapstok – Jawel, een kapstok! – Daar staan wel 20 klapstoeltjes, die bij geschoven kunnen worden als er veel mensen willen zitten. Zo niet. Dan ruimen we ze op.



Hebben jullie de nieuwe
menukaart van De Kantine al gezien?

De Kantine	
WARMER DRANKEN	
Filterkoffie Fair Trade	gratis
Thee o.a. earl grey, rooibos, kruiden	gratis
Verse muntthee uit eigen tuin, in de zomer	gratis
Verse gemberthee	€ 0,50
SNACK'S	
B'tween hazelnoot/granen	€ 1,50
KOUDE DRANKEN	
Kinderlimonade gratis	
Sap van Schulp, diverse smaken	€ 1,50
Spa rood	€ 1,50
Gemberbier	€ 1,50
Coca Cola/Coca Cola Zero	€ 1,50
Leffe Blond 0,0	€ 1,50
Hertog Jan 0,0	€ 1,50
Hertog Jan 5,1	€ 1,50
LUNCH EN FRITUUR	
Seizoensgroente soep met dessem brood	€ 4,50
Bruine dessem tosti kaas	€ 1,50
Witte tosti ham/kaas	€ 1,50
Portie friet	€ 1,50
Kroket	€ 1,50
Frikandel	€ 1,50
Kaassoufle	€ 1,50
IJS	
Calippo	€ 1,00
Cornetto	€ 1,50
Chocolade roomijs	€ 1,00
Festini aardbeien of peren	€ 0,50
Raket	€ 0,50

Wat doet deze Pionier?

Mail van Martine:

"Frans heeft het gras geferticuteerd, met de steigijzers die hij vroeger met kletteren gebruikte. Ik vond het er zo grappig uitzien, en ook handig. Wellicht een idee voor de nieuwsbrief om andere 'grasbezitters' op een idee te brengen? Een plankje met spijkers onder je schoenen werk ook maar dit aan wel sneller. (Frans is niet in te huren, helaas)."



Tip van de maand

De kleigrond in de tuinen van de Pioniers levert veel tuindersproblemen op. Veel energie wordt gestopt in het toevoegen van aarde en stalmest om deze natuurlijke tuingrond te veranderen. Echter, de kleigrond heeft geen bemesting.

Hooguit kun je de grond wat "toegankelijker" maken, want klei is stevig en stug en laat niet makkelijk zijn kostbare voedingsstoffen los. Je kunt dit doen door bijvoorbeeld lavameel aan de grond toe te voegen. Te koop bij het winkeltje. Het helpt de substantie van de kleigrond losser te maken en zo komen voedingsstoffen beschikbaar. Maar planten helpen ook, planten met een penwortel helpen de grond ook luchtiger te maken. Voorbeelden hiervan: pastinaak, slangenkruid, wilde peen, engelwortel en stokroos. Rozen floreren sowieso op kleigrond. Bomen als de eik, es, judasboom en walnoot breken ook de zware kleigrond open.

Broccoli-Courgette-Kokossoep van Martine

Heb jij de soep van Martine geproefd op een zaterdag in april? Heerlijk. Hier het recept (voor +/- 4 personen).

Ingrediënten:

1 eetlepel olijfolie
1 grote ui, gesnipperd
5 cm gember, geraspt
3 tenen knoflook, uit knoflookpers
500 ml. water
600 ml. volvette kokosmelk
1 bouillonblokje
2 courgettes, in halve plakjes
1 broccoli, in kleine roosjes
Een handje cashewnoten, in stukjes gehakt



Bereiding:

Verhit een scheutje olijfolie in een grote pan, op middelhoog vuur. Fruit hierin de gesnipperde ui, de geraspte gember en de knoflook. Voeg vervolgens het water en de kokosmelk toe, als de uitglazig is. Breng het geheel aan de kook.

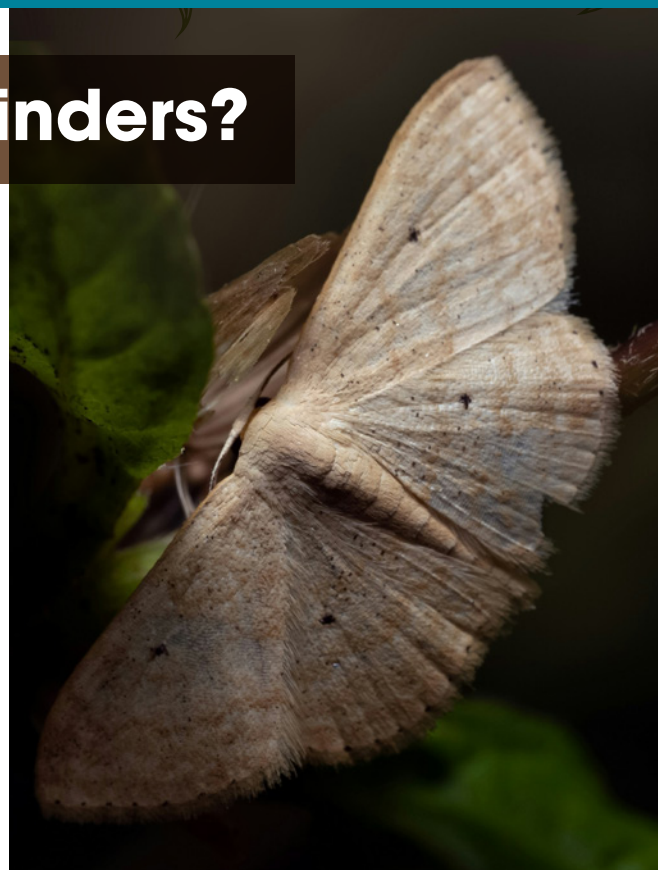
Voeg vervolgens de courgette en de broccoli toe. Breng het geheel aan de kook en zet dan het vuur lager. Als de groenten gaar zijn zet je het vuur uit. Pureer met de staafmixer de soep. Breng op smaak eventueel een extra bouillonblokje, en met peper en zout. Serveer de soep met de gehakte cashewnoten, en eventueel met brood.

Waar zijn de **nachtvinders**?

Ben jij een nachtvlinder? Hoeveel zijn er?

Wat doen ze en hoe zien ze er uit?

Sander van der Hooft is student aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en is bezig met zijn afstudeerstage bij De Vlinderstichting. De Vlinderstichting zet zich in voor het behoud van vlinders en libellen in Nederland en Europa. Dit doet zij door middel van monitoring, onderzoek en advies over beheer. Daarnaast houdt De Vlinderstichting zich bezig met educatie en het creëren van meer bewustwording bij mensen, door bijvoorbeeld het verstrekken van informatie over vlindervriendelijk tuinieren en educatief materiaal voor scholen. Zijn onderzoek richt zich op het vergroten van de bewustwording over nachtvinders. Deze soortgroep wordt vaak over het hoofd gezien, terwijl nachtvinders erg belangrijk zijn voor het ecosysteem, zoals bij het bestuiven van planten en in de voedselketen. "Ik wil onderzoeken of het betrekken van groene vrijwilligers en volkstuinders, door ze te laten helpen met de monitoring van nachtvinders, bijdraagt aan het vergroten van de bewustwording. Daarnaast wil ik kijken of zij een nachtvlinder-vriendelijker beheer gaan nastreven." Sander gaat zijn onderzoek bij ons uitvoeren. Binnenkort hoor je er meer over.



Planten voor de **nachtvinders** en andere insecten

Je hebt zowel drachtplanten en waardplanten nodig in je tuin.



Drachtplanten leveren nectar en voedsel aan bestuivers, dus de bijen, vliegen, hommels en vlinders!

Waardplanten zijn de planten waarop de vlinders hun eitjes leggen zoals klaver, brandnetel of wilgen. Dus wil je vlinders helpen, dan zul je naast je mooie vlinderstruik toch ook waardplanten moeten zetten. Veel planten worden met naam genoemd op de volgende websites: Top 10 drachtplanten voor bijen.

[HTTPS://WWW.GARDENERSWORLDMA-GAZINE.NL/GROENE-SCHOOL/BIODIVERSITEIT/WAARDPLANTEN-VOOR-VLINDERS/](https://www.gardenersworldmagazine.nl/groene-school/biodiversiteit/waardplanten-voor-vlinders/)

Let op!

Als je in de grote tuincentra planten koopt, plant je wellicht vergif in je eigen tuin, wat het natuurlijk evenwicht flink aan kan tasten. Bij het opkweken van "tuincentra planten" worden vele soorten bestrijdingsmiddelen gebruikt, dodelijk voor de insecten in de tuin, met name voor de bijen en vlinders.. Dus alle bij- vriendelijke planten zijn niet altijd zo bij vriendelijk. In onze buurt hebben we gelukkig ook echt bij -vriendelijke kwekerijen zoals Stekkers (naast Steck) of Bijenkans in Groenekan.

[HTTPS://WWW.BIJENKANS.NL/](https://www.bijenkans.nl/)
[HTTPS://WWW.STECKUTRECHT.NL/PART-NERS/KWEKERIJ-STEKKERS/](https://www.steckutrecht.nl/partners/kwekerij-stekkers/)